

САНА ОЛОХ

СССР ЧУРАНЧЫГААБЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭХИТТЕР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Хатанат

1931 сыл алтынньы
15 күнүттэн таһар

№ 64 (4331) ↑

1973 сыл, Ыам ыйын 29 күнэ

ОПТУОРУНЬУК

Сыаната
2 харчы

СССР

БЫЫБАР ИННИНЭЭБИ АГИТАЦИЯ

Олохтоох Советтар быыбарда-
сыгар бэлэмнэни үлэ хас күн
айы кинэ далаһыннанан ийэр.
Бу нэрэ-бэки дьонуннаах сөбү-
тнени билиги оройуонмут үлэ-
хиттэрэ үлэсэ бэлэктэрдэх нэр-
сөр иһин социалистическай ку-
талаһылар кинигин тэнийдэ.
Кини сүрүн ис хоһоонунан пати-
летна үлэсэ, быһаарылаах сы-
лын маннайгы агарынаахы
производственной соруулары
быыбар күнүгэр төлөрөн тинийи
буолла.

Партийнай, советскай, комсо-
мольскай, профсоюзнай уонна да
атын бары общественной тэрил-
тэлэр быыбарынан сибээстээх
туох баар тэрээһин-техническэй,
политическай-массабай үлэни
баһылаан-көһүлээн ытыаллар.
Быыбардыр уонуруттар, учас-
тантар уонна кинилэр комиссия-
лара тэрилиннилэр. Билигин оро-
йуоннаабы уонна сельскай Совет-
тарга депутатка кандидаттары
туруоруу үлэһиттэр үрдүн актив-
ностарынан ытыллан бүттэ.
Быыбардааччылар испиһиһтэрэ
оңуһулаан бүтүүн нөрүүгэ та-
һаарылына. Быыбардыр дьы-
уот бэлэм буолла.

Быыбар иннинээби агитация
сир ахсын кинигин тэнийдэ.
Агитпуннар уоттара сандара
умайдылар. Быыбар иннинээби
агитация быыбардааччылары үлэ-
ханньык нэрэхсэтэр боччуннаах
сонуннарынан баай ис хоһоон-
ноох буолла. Ол курдук, СССР
КК муус устараабы Пасунун
уураахтара, Л. И. Брежневиз
«Норуоттар иһин ардыларыгар
эизни бөбөрөгөтүү иһин» аан дай-
дутаабы Ленинскэй биризмийэ
ананыта, Леонид Ильич Бреж-
нев ПНР-га, ГДР-га уонна ГФР-га
дөбөрдүү малдыттааһынын тү-
мүктэрэ уо. д. а. улахан событи-
елар буолаллар. Итинэн сибээстээн
билиги фактордабыт, политин-
форматордарбыт, агитатордарбыт
СССР уонна Советскай прави-
тельство эйэлээх тас политикада-
ра өрөгөйдөөһүнүн, ону олоххо
кылаарыга СССР ленинскэй
Кини Комитетын баарабай үлэтин
сигилини арылан көрдөрөлөр.

Билигин быыбар иннинээби
агитационнай-массабай үлэ өссө
биир саамай эппиэттээх өүһүбэ
— депутатка кандидаттар иһин
агитация сабаанна. Сир ахсын
олохтоох Советтар депутаттары-
гар кандидаттарынан норуот ха-
һайыстыбатын араас салаалары-
гар айымнылаахтык үлэни сыл-
дыар бастыгдан-бастыг дьоннор
туруорулунулар. Кинилэри ре-
гистрациялааһын тэрилиннэ.

Политинформатордар, агита-
тордар сорууттарынан быыбар-
дааччыларга депутатка кандидат
олөсүн, үлэтин туһунан судургу

кэпсэһининэн иунурдаиманка,
нылаабынайа норуот үрдүн итэ-
бэли сүктэрэргэ быһаарыныт
чууу дьоннор олоххо, үлэсэ
хайдах сыһыаннаһаларын ары-
лан көрдөрүү, кинилэр холбоур-
дарыгар дьону иһин буолар. Бу
бастыг дьоннор үлэлэрин опытын
быыбардааччыларын бэйэлэрин
үлэлэригэр туһанаар буоһууларын
ситиһини—агитатор, политинфор-
матор бочуоттаах улахан соруу.

Быйылгы дьыл—пятилетна
быһаарылаах, ударнай үлэ сы-
лын эппиэттээх сорууттарын си-
тиһилээхтик төлөрүүгэ сүрүн
төһүүнэ арылан өрөскупутан,
бастыг хаачыстыбалаах элбэх
бөдүрүстүүнэ өгөрөн таһаарар
иһин куоталаһы буолла. Итинэн
сибээстээн туох баар политиче-
скай-иһэр үлэ, быыбар иннинээ-
би агитация бүтүннүүтүн, пар-
тия туруорбут сорууттарын, госу-
дарственнай-былааннары, социа-
листическай эбэһээтэлиһтибэлэри
ситиһилээхтик төлөрөр иһин
охсуһууга үлэһиттэри түмэ тэр-
дыыга, кинилэр үлэсэ уонна по-
литическай активностарын өрө
күүрдүүгэ туһайылыахтаах.

Быыбар курдук дьонуннаах по-
литическай хампааньынан си-
бээстээн ытыллар политиче-
скай-массабай үлэ дьону хэбэр
эйгэтэ өссө кэнэтиллэрэ, форми-
лара байытылаара, кини кэбээс-
тээх буолуута мунутуурдук көр-
дөнөр. Кэлин биризмийэ сорох
сирдэргэ, ордук оройуон иннин-
гэр, агитационнарынан ытыллар
агитационнай-массабай үлэсэ
бытаарылар, итэктэр бааллар.
Партийнай тэрилтэлэр тылынан
уонна көрдөрөн агитацияны сэгэ
сорууттарга сеп түбөһиннэрэн
салгыны күүһүрдэн, ис хоһоонун
диригэтэн, форматын байытан
иһэр эбэһинэстээхтэр.

ГЕКТАРТАН 80-НУУ ЦЕНТНЕР ХОРТУОППУЙУ

Субуруускай аатынан совхоз хортуппуйу үүннэрэр звенотун
СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЙ ЭБЭҔЭЭТЭЛИСТИБЭТЭ

Билигин, Субуруускай аатынан совхоз хор-
туоппуйу үүннэрээччилэрэ, төхсүс патиетта
үлэсэ, быһаарылаах сыгыгар хортуппуйу тү-
руктаах үүнүүтүн ыларга уонна киниги сору-
туопкадаһы былаанны ситиһилээхтик төлө-
рөргө бүтүн Союзтаабы социалистическай ку-
талаһыга киирсэргэ быһаарыныабыт. Ол иһин-
тэн Уус-Алдан оройуонун «Лена» совхоз хор-
туоппуйу үүннэрээччигэ Н. И. Черкашын бөү-
дөбөт куоталаһытыгар кыттан турал, манай
чөлү эбэһээтэлиһтибэни ылаабыт.

1. Былаанна көрүлүбүт 35 гектар өнүтэр
21 гектарга хортуппуйу өлөрдүөхтү.

2. Гектар ахсыттан оротунан 80-нуу центнер
үүнүүнү көмүһүөхтү.

3. Биһир гектарга 50-нуу тонна көһүөхү тас-
тыбыт. Аны биһир гектарга тиксэриһэ 1,8 цент-
нер димнаһыа селитраны, 3 центнер суперфос-

фаты уонна 1,5 центнер калийнай тууһу мине-
ральнай уосурдуу быһымынан кылаарыахтү.

4. Спэһини олочутун салгыныга сатырал
эрозициялааһыны ытыахтү.

5. Үүнүүнү көрүү-хараһын агротехникатын
кытааһытык тутуһуохтү. Олордуу кэнэтибэ
көтөхтүөхтү. Хортуппуйу уга таһаар дьэри
үлэсэ кэпсэни бааранан барааһыахтү. Эрээт-
тэр иһин ардылары иһин төгүл таһаастыахтү.
Минеральнай эбии аһатыһын оңоруохтү. Ар-
дахтыыр установадан сайын устата иһин төгүл
ууну куттарыахтү.

Оройуон хортуппуйу үүннэрээччилэрэ Н. И.
Черкашын бөүдөбөт куоталаһытыгар киир-
гэ, ылааһыт эбэһээтэлиһтибэни чыгастык
төлөрүүгэ турунуохтара дии эрэнэбит.

И. ГОВОРОВ, звеновод
Д. ЧИЧИГИНАРОВ, А. АРЖАНОВ,
звено чилиһиннэрэ.

ТУМАН АЛААҔЫГАР

— Репортаж —

Бурдук иһимыгар тиги-
хорута үлэһэн баран Н. С. Заха-
ров аны манна кэлбит. «Белару-
ска» картефонесамалына хол-
боһтү. Кыһыл флажонтоох төлө-
ро хастарынан баһаастык дөлө-
нэлэр устун айанылар. Сеп бу-
ла-буола тохтоон ылар. Хортуп-
пуй спэһитин иһин бүткөрдүгэ
халанылар. Аһааһаах гектарга
үс суол минеральнай уосурдуула-
ры куталлар. Прицепнигэ Н. А.
Павлуцакыйын түргөн-түргөн-
нөк тутталлар. Спэһэ хайдах тү-
бүүтүн, көмүлээн иһитин бө-
бөрөккөһиллэр.

Оттон ол сөбөтөх ласкэбит
хатын анараа өттүгэр Н. И. По-
колаев агрегата хаалар. Кини
луһиһыныгы сөстөрбүт. Көнөн-
төн оспуола өлөлөрө батыспат-
тар. Төһүү спэһини луһиһынык
уолуугар түһэрэн, тутта көмөн
иһиллэр.

Бүтүн Хатыһы уонна Чурапчы
орто оспуолалары үлэһэччилэр
үлэһиллэр. Кинилэри звено-
вод Н. А. Говоров сайыан үлэһэ-

тэр. Ханаан, хайдах өлөрдүгэ тү-
бөһиллэр. Сорохтору хортуппуйу
талларыга ытыар, аһаастыһан
ол куоталаһыт өттүн өлөрдөччү-
ларга илэһэр.

Манна 37 гектарга хортуппуй
өлөрдүлэр. Баһынаабы гектар
ахсын сеп буолар көһүөхү кыла-
рылиһит. Аны минеральнай
уосурдууну эбии сир күүһүн-
уотун өссө үрдэтэлэр. Олордоот
да сир бастагы өгөрүү, үүнэ-
һини көрүү-иһин ытылаһа.
Сайыны ардахтыыр установа
үлэһиэ. Оһо анаан хас да сир-
ни уу мунуулар үлэс ханна-
балара хаһылмаһтара.

— Хортуппуй спэһити та-
һыга шофердар В. Прокопьев,
Н. Иванов бэркэ сырыстылар.
Звено дьонно А. Аржанов, Д. Чи-
чигинаров, спэһини тракторист
Н. Винокуров үчүгэйдик үлэ-
һиллэр. Олүһуунаары профтех-
училищеттан практикада сыл-

дар А. Турантаев кини сирбэт
механизатора таһар кинигэ буол-
су,— диир звеновод Говоров.

Кини баһыны караһыла В. Пу-
дов оһоннору, иһи үлэһини оһо-
лору, дьону барытын уот өттөн,
күөс өрөн аһаар-спэһэр түбүк-
тээх остуорайын А. Пестерев
кырдыаһы кытта хайсыыр. Бу
кураан күннэри быһаһан халы-
ны ыһпыларынан үлэһини, тутту-
маһаан хаалар туһуга, хор-
туоппуйу өлөрдө оһор иһингэр
бары көхтөөхтүк үлэһиллэрин
атар.

— Сайыан да үтө сыраны кө-
рөрбүт буолуо. Ардахтыыр уста-
новканы үлэһиттэ оһыт суох.
Звено дьонно хортуппуйга сыра-
дарын биэрбит опаттара эмнэ
суох. Ол эрэри, уу куттарар
системабытын төһөрү аһаардэр-
бит, сайыны көрүүнү-иһини
төлөрү кичэйэн ытыарбыт дии-
бит,— диир быһаар совхоз кы-
лааһынай агронома В. И. Чичеги-
наров.

Туман алааһы баһаастыгар
иһин трактор тигиһи үлэһиллэр.
Быһаалан-мүһэлээн үлэһин аһа-
дыар өлөлөр күөдээ буолар са-
һалара иһиллэр. Кинилэри эдэр-
дэллнрдн күөх халлаһтан күө-
дэһи дьэриһини төлөһэр, ыла-
һылар-туойар.

Хатыһалар бу да сырыһы
талларыгар түрдүлэр Н. А. Го-
воров звенода 37 гектарга хор-
туоппуйу өлөрдөн бүтөдэ.

П. СЕДАЛИЩЕВ,
билиги аһал көрө.

Скинока: звеновод Н. А. Го-
воров (уһа) үлэһиттэригэр айыһы-
көрдөн биэрэр.

Автор фотота.

ҮЛЭ САБАЛАММЫТ

ЛЕНИН аатын колхоз кини бөхүлөгөр Дьабыллага агитпункт үлэтин сабаламмыт. Культура дьэтин биэр хөһү-гар өстүдэллэрэ хайматтар похипиллара, сүрүннэллэр үй-бүх өдөмүрлөрө бараадаахыг турулуубуттар. Биэр түспэ өстүдэлэ быыбардааччыга аналлах напикалар олохулу-буттар. Атын напикаларга СССР КК мууе устараахыг Иле-тухун, СССР КК Генеральный секретар, СССР Верховный Советын Президиумун чилинэ таб. А. Н. Брежнев ЦКР-га, ГДР-га, ГФР-га сымдыларын туһунан уонна хайматтарга бачаадаммыт хонну садэти үлэлэрин тустарынан матыры-налар тибиллэбүттэр.

Эрминнэ көстүүрэх мөстүрэ «Кына» хаймат бу дьыл-мал айып 15 күнүгэр бачаадаммыт «Эдэр быыбардааччы-чаны биллэхтээх» дьин Саха АССР Юстициятын министр-ствотун старший консультант Н. Искраевон ыстатыйата ийбэммэт. Ол аһагар олохтоох Советтар быыбардарыгар аһагар таһарыммыт сахалым брошюралар сапка тибил-лэи кэксэлэбүттэр.

Агитпункт начальнига, олохтоох арыс кылаастаах оскуола-директора таб. М. Н. Ефимовы көрсөн кэпсэтэбит. Кына-агар:

— Олохтоох Советтар быыбардарыгар аһагар агитатордур-га, политтэрийэччиллэргэ биэрэ семинар биэрдибит. Би-дигин бу үлэни Дьабылга бөхүлөгөр арыс агитат-ордунан мьта сымдыабыт. Наһаага хапта да быыбардаач-чыларга аһагар бачаадаммыт, лекциялар өгөрөргө былаан-наабыт. Депутатка кандидаттары туруоруу уонна регис-трациялааһын бүтүө. Оһон кандидаттар иһин агитация са-баламмыт.

Иһаага көстөрүннэ, үлэ барар. Ол аһагар күнүстэри-дүһүүрүстүбэ олохтооммото. Оһон агитпункт күнүһүн ха-тыһар. Быыбардааччылар кенинбэктэрин, депутатка канди-даттар биографияларын иһаага агитацияны туту ыһаагыты-нан барыахтарын наһаа эбит.

С. ЗВЕРСТОВ.

Нонгородаабы «Волна» завод партийнай тэрилтэти үлэһиттэр депутаттарын олохтоох Советта-рын быыбардарын көрсө бэлэ-нэни үлэни сабаламмыт.

Агитатордар уонна политинфор-матордар депутаттар статустарын туһунан Сокуонига, Нонгородаабы Совет үлэтигэр аһаагыт бэси-дэлэри ыһаалаатылар.

СНИМОНКА: завод партиому-секретара В. В. Михайлов (орто-ну) үлэһиттэри кытары быыбар-га аһаагыт транспарантары кө-төр.

А. Овчинников фотота-ССТА фотохрониката.

БЫЫБАРГА БЭЛЭМНЭНИИ

ИТУДАЙ. Манна депутатка кандидаттары туруоруу бүтүө. Иһин быыбардыр учулаахха агитпуннар тэриһиллэр. На-чальниктарынан Марьяайыта орто оскуола учуутала Д. В. Синцев, Төһөй Директор учуу-тал И.С. Хютаков аһаагылар.

Билигин быыбардааччылар кенинбэктэри оһойулаан үөһ-сэй көрүүгэ таһаарыммыт. Уоһуруктарга агитатордар аһаагылар, сөһиһар ыһаагыла-на.

В. ФЕДОРОВ.

КЭРЭХСЭБИЛЛЭЭХ ЛЕКЦИЯЛАР

Партия райкомун мөһүбэ-тиһэр саалатыгар оһойуон кенинбэктэри партийнай тэри-лэти секретарданыгар үөһи агитатордары лекциялар оһо-лудаар. Оһон «Билигин бири-чэга идеологическай үлэ со-руктарын туһунан» СССР Со-куонун промстандаа уонна агитацияга отделын инструк-тора А. И. Седлаишэз уонна «СССР КК мууе устараахыг

Пленумун үлэтин түмүктөрүн туһунан» «Знание» общество республикатаагы тэрилтэтин лектора Н. Д. Ефимова лекция-ларын муһуһуу дьон көрөх-сэни иһиттэлэр.

Олохтоох Советтар быыбар-дарыгар бачаадаммыт аһа-гаар тэриһи туһаар сору-ктарга партия райкомун шэкс-секретара М. Е. Перинков аһи-огордо.

АГИТАТОРДАР СЕМИНАРДАРА

Эрминнэ Эрминнэ аатынан колхозка олохтоох Советтар быыбардарынан сибэ-стэни политинформатордурга, агитатор-дарга семинар буолаа. Оһон юһаах бары биригэһэдэлэһиттэн үтүө кини сырытта.

Идеологическай, политическай-массабай үлэ оруктарыгар лекциялар аһаагыһаһаар. Ол аһагар СССР өбөкүн пром-стандаа уонна агитацияга отделын инструктора А. И. Сед-лаишэз, «Знание» общество республикатаагы тэрилтэтин деп-тара Н. Д. Ефимова лекциялары аһаагылар.

Партия ветеранын ыччат кэрэхсээн истэр

Биһиги хаан-уруу Коммунистическай партиябыт горуттан-митр 70 сыла туһуутун көрсө партия ветераннара ыччат ор-тотугар кини распыт албан ааттаах суоллаары иһаагыт кэп-сиһиллэр.

Ленинградка Херсонская уулусса 5 №-дээх дьэтиһи тох-сус иһаагырэгэ. Манна В. И. Ленин Сир туһунан историческай Декрети суруйбута, Манна иһин Яков Михайлович Свердлов-туун, Феликс Эдмундович Дзержинскийдин, партия атын да үгүс биллиһээх дөһтөллэринин көрсүтэллэбүтэ, Пётр боль-шевик-рабочийдарын, ол иһигэр Агриппина Ильинична Круг-лованы кытары элбэхтик иһаагыт. Агриппина Ильинична партия чилиһин үдүү аатын 1905 сылтан сүгэр.

Сотругаагыта Ленинградка өлөрор Агриппина Ильинична Круглова Ленин музей-квартиратыгар эмиэ сырытты. Манна эдэр текстильщиктэри—Ногин аатынан фабрика иһаагыт ФЗО үөрэнээччилэрин көрсөн Ильини кытары иһаагытларын туһунан аһаагыт өгөрдо.

Кыргыттар партия 90 саастаах ветеранын кэпсэтин ула-ханнын сөргөһэлэни иһиттэлэр.

СНИМОНКА: Агриппина Ильинична Круглова ыччаттары кытары кэпсэтэ өлөрор.

М. Блохин фотота.

ССТА фотохрониката.

Олохтоох Советтар быыбардарыгар бэлэмнэни кэмигэр ыһаагылар лекциялар, дакылааттар уонна бэсиэдэлэр БИРИМИЭРИНЭЙ ТЕМАТИКАЛАРА

1. СССР XXIV съедин уураахтарын олохто.
2. 1973 сыл—тохсус пятилетка быһаары-лаах сыла. Былааннары уонна эбэһээтэлиһи-лэри ситиһинээхтик толоруу—үлэ хас биридин коллективын патриотическай иһаа.
3. Научно-техническэй прогресс үүртэтин—экономикка модүүһүн үрдэтин быһаарыһаах фактора.
4. Коммунизмин уонна коммунист буолуу—со-циалистическай хайааһыһааһын сүһүн суолта-лаах көрдөһүлэ.
5. Биһиги предприятиебытыгар куоталаһыи де-виһа «Аһаах ороскуетунан, элбэх, үчүгэй ха-чыһыһааах бороһуунсуһааны биэрэххэ!» дьин хайдах олоххо киллэриһиллэр.
6. 1973 сыллаагы үүнүү туһунан кыһааны—норуот буттүүһүн дьыалата.
7. Норуот өлөһүн уйгутун көтөһүү—партия политинформатун үрдүү сыла.
8. Советскай общество—сыйдыһаах соци-ализм обществота.
9. СССР тэриһинтэ уонна сайдыһа—аһин-скай национальнай политика өрөгөһөөһүнэ.
10. Советскай норуот дьон саһа историческай өбөһиһин быһааһынан.
11. СССР — интернационалистар-ленинцэтэр партиялар, советскай норуот бары кыһааһы-рын тэриһээчи.
12. Үлэһиттэр депутаттарын Советтарга—но-руот дьиннээх быһааһын органнара.
13. Социалистическай демократия уонна иһин буржуазнай демократияттан чыһа атын ураты-лара.
14. СССР XXIV съези хайааһыһыһааһыи уонна культурнай тутууга Советтар орудлаларын үрдэтэр туһунан.
15. «СССР-ка үлэһиттэр депутаттарын Совет-тарын депутаттарын статустарын туһунан Со-куон» уонна Советтар үлэлэрин салгыи тупса-рыи суолтатын туһунан.
16. Советтар депутаттарыгар биһиги канди-

- даттарбыт.
17. Быыбардааччылар наһаастара, кинилэр хайдах тэлэруллалларый.
18. Биһиги оройуонмут, бөхүлэкипит быыбар-дартан быыбарга дьэри.
19. СССР XXIV съези үлэһи уонна общество-най бас билиһи коммунистическайды сыйыһа-наһааһыи иһааһыи нүүһүрдэр туһунан.
20. Бу аһаагыт олох хаалыһааһыһааһын кыһа охсуһуу—иһаа үлэ сүһүн суолталаах сорука.
21. Советскай граждандар сүрүн быһааһааһын уонна эбэһиһааһын ыһа сибээһэрэ.
22. Советтар үлэһиттэри коммунистическай иһаагыт орудлара.
23. Уопсай национальнай иһаа тутуу—совет-скай дьон дьон патриотическай чувстволара.
24. Социалистическай дөһдүлэр биһиги со-циалистическай уонна түмүкүлэри бачаагыт.
25. Аһа дөһдүлэаагы коммунистическай уонна рабочай хансааһын—эһи иһааһыһааһын иһаа рево-люционнай күүстэри.
26. Советскай Союз—норуоттар эһи иһаа, национальнай өттүнэн тутулука суах буолуу иһаа уонна социализм иһаа охсуһууларын эһа-аах тирэһи.
27. СССР XXIV съези чочуйан өгөрбүт Зйэсэ программа ситиһиллээхтик олоххо киллэр.
28. СССР араас общественнай тутуллаах го-сударствелар эһааахтик ыһааһы өлөрүүларын уонна хардарыга барыһаах экономическай бири-гэ үлэлээһиннэрин принциптэрин туһунан.
29. СССР уонна да атын социалистическай дөһдүлэр Европада куттал суах буолуутун уонна биһигэ үлэлээһин болпурустартыгар сүбэ мун-нааһы ыһааһы иһаа охсуһуулар.
30. Советскай Союз ленинскэй тас политика—эһи уонна норуоттар дөһдүлүүларын империа-лизмы, реакцияны уонна эһааһыи утары охсуһар бары күүстэрин түмүү политика.

КЫАЙЫҔА ДЬУЛУУР

уэстүбүт үмүрдэнэ. Бу 1944 сыллаахха этэ. Оттон илэ Е. Д. Дьячковский билингэ дэри уса-йа Николай Дмитриевич кинээхэ эппит манньк тылларты үчүгүйдик ойдуу сыллар: «Ырааттыл, эи хайыбардымга утумнаахтык дьарактан. Ол дьарактан хайы-ла билим, оччоро атын-уахын сайдыа, доруобай киһи буолуон». Ити этини билигин Егор Дми-триевич хайыбар тэптэри айым ойдуур уонна кинини баччаапка дэри оловун аргына, кыайынаа эрэла, дьулуура уонна алыс оччотон илэрэ калла.

Быйыл Е. Д. Дьячковский ха-йыбарга оройуон улахан күрэх-тэһиниэтигэр кыттар буолбута 25 сылын туолар. Оскуолага үөрэнэ сылдьан бастаан кылаа-һын, кэллэ үөрэнэр оскуолатын спортивнай чыһын сыл айым те-мүкүүрү. 1950 сыллаахха оро-буон кинигэр киирэн 5 км дис-танцияга күрэхтэһингэ кытты-кырааһы. Тоша хайыбардым

оройуон чемпионун аатын ылы-та. Оттон тэптэн уонна санаага күүһүрэн, норуу сыллар бөсө утумнаахтык дьарактанан үһүн дистанцияга, 10 км сиргэ, эмээ бастабыта.

Эдэр хайыбардымга Далай-Восток зонага күрэхтэһингэ республика чыһын кэлтүүр хамаандара киллэрэн бөт өр бө-лөмнөөхтөрү. 1953 сылга Амур-дэри-Комсомольский куоракка зона күрэхтэһингэ 10 км сир-гэ сүүрэн аны зона чемпион буолбута. Дьэ итинтэн илэ кини оловун үтүмүнүтүн спорка анымга бүтэһиктээхтик билиа-рыммыта уонна сылан сым утум-наахтык дьарактанан сүүрүү техникатын билиаатар-билиаан барбыта.

1955 сыллаахха «Искра» ДСО киирэн, 30 км дистанцияга рес-публикага сүүрэн үһүс миэстэни ылыта. Эмээ ити сыл кини кен-нору сүүрүрүнэн ара муһурда-макка, аны саломга күрэхтэ-һингэ бэйэтин күүһүн холоомута уонна үһүс миэстэ буолбута. Дьэ итинтэн илэ Егор Дмитриевич «Искра», «Труда», «Спартак», «Динамо» уонна «Урожай» спор-тивнай обществолар, чистэтин хайыбар күрэхтэһиниэтигэр үчү-түк көмүскээбитэ уонна мадды бириэстээх миэстэлэргэ тиксэрэ.

Кэлин 1970 сылтан илэ Егор Дмитриевич спорт ветеранын күрэхтэһингэ кыттар. Ити сыл Якутский куоракка 5 км сиргэ үһүс, 10 км—иккис миэ-стэлэри ылаттабыта. Ити норуу сыллар 15 км уонна 10 км сиргэ иккис миэстэлэри ылап

урукку бэйэтин бириэстэни бөсө-түспүрүтэбыта. Быйырын 15 км сиргэ республика чемпион буолбута. Майтан көстөрүн куу-дуу, Е. Д. Дьячковский санаа то-һо да ырааттар күрэхтэһингэ дьулуура билигин да хаала илик. Быйыл Бородингэ буһайт кү-рэхтэһингэ 10 км дистанцияга 38 мүн. 16 сөк. норуу үһүс миэстэга арааһахтык тахсыбыта. Кини хайыбарга I разрядтаах. Маны таһынан Егор Дмитриевич биатаонга оройуон тиһин рес-публикага хаала да көмүскүтэ.

Е. Д. Дьячковский хайыбар-дырын тэһэ спорт атын көрүг-нэрингэ эмээ дьарактангыта уонна дьарактанар. Ол курдук гимнастикага үһүс разрядтаах. Бөксөһөн эмээ утумнаахтык дь-арактангыта. 1957 сыллаахха «Динамо» ДСО туста сылдьабы-та. 1960 сыллаахха нуучча апа-татыгар хамаандара киирэн эмээ күрэхтэһингэ. Оттон 1973 сылга Ф. К. Попов бириэһигэр 3 км дистанцияга атынан сүү-рүүгэ үһүс миэстэни ылыта.

Кини 1962 сылтан Дарыс арты-оскуолатын физкультурга үчүу-тала. Оттон илэга бу оскуолаттан үһүн тахсыбыт алыах бастаан спортсменнары итингэ-үөрэ-тингэ Е. Д. Дьячковский улахан үтүөлээх-өччөөх. Оскуола ин-гэр ытыллар бары обществонай үлэлэргэ активнайдык кыттар. Дьэ итингэ-уотутар кыһамнаахха аа. Оскуолага үлэллэр болле-тивныгар улахан ытыктыбылаан, авторитетынан туһанар.

Е. МАКАРОВ.

Автор фотота.

Н. З. БАУМАН

Нуучча революционера Нике-лай Эрнестович Бауман (1873—1905) төрөөбүтэ бүгүн 100 сы-лан туола. Кини Петербурдаагы «Рабочий кылаан бөхсөдүр айым ахуһуу сөһүн» активнай чыһынниэртэн бириэстэга, «Ис-кра» хаһыаты тэрийбитэ уонна тарбатыта В. И. Ленин иккис чулас көмөһөөчүтэ этэ. РСДРП КК Хотугу бөһөтүн сала-дан Бауман партия көмөһө бө-һөтүгүтэ кылаан киллэрибэ, меншениктери утары алыаһа-тык охсусута. 1905 сыл алтын-ныта Бауманы Гагайский тур-мэттан политическай хаһыма-лаахтары бөхсөдүр иһэн демон-страция көһүгэр ыраахтаагы охратыкы атына кылаанга оловуэ.

СССР фотохрониката.

Чурапчинтан Дьаарыскалар суол үстүн икки кыра уолаттар хайыбар көтөн бараан сөрөсөр сырсан илэ-ыла, тириэтин-хору-тан айаһаан испиттэрэ. Арым-да улахан киһи, Коля, быраатын Гашаны хайыбары хайдах төбө-гэ ол иһэн үгүстүк үөрэтэрэ. Ити үөрэтигэтин илэ саалааһыта кырааһы Тоша хайыбардым

Ханна үөрэнэ барыахха?

Тыа хаһаайыстыбатын Якутскайдаагы техникума

Техникум бөлөмнөрү: агротехники, зоотехники, ветеринарий, фельдшердэри, ойуур хаһаайыстыбатын техниктары.

Агротехники, зоотехники, табаныт ветеринарий фельдшердэри бөлөмнөр группала 10 кылааһы бүтэр-биттэр ыылааһалар. Үөрэни бөдүлөө 2 сыл 6 ай. Атын группаларга 8 кылааһы бүтэрбиттэр ыылааһалар. Үөрөник бөдүлөө 3 сыл 6 ай.

Үөрэххэ киирэн бөдүлөөхтөр сайабыллыаһыналарын бөс-мийэн 1-кы күнүттэн саалаан техникум директорун ааты-гар киллэрэллэр. Сайабыллыаһына манньк докумуоннар сыһыарылааһалар:

1. Үөрэх туһунан докумуон дьиниэвэ-б. 286 №-дээх медицинский испыраанка.
2. 3 x 4 кээмэйдээх 4 фотокарточка.
3. Автобиография.
4. Тэриэтэлэр, учурдуннар эбэтэр колхоз, совхоз сала-йааччыларынан бигэстэлибит үлэ киниксэтин куопу-баты.
5. Материальнай балаһыаньыа туһунан ыспыраанка (те-релиттарын хаһааһа).

Үөрэххэ киирээччи техникумга тус бэйэте манньк док-уменуары туттарар: төрөөбүтүн туһунан сибидаһаһыныэ эбэтэр паспорт, байыаннай билиэт эбэтэр приписной сиби-даһаһыныэ.

Үөрэххэ киирээччилэр манньк предметтэргэ киирин эк-заменинары туттараллар:

1. 8 кылааһы бүтэрбиттэр—нуучча тылыгар (диктант), ма-тематикага (тылын).
2. 10 кылааһы бүтэрбиттэр—нуучча тылыгар уонна лите-ратурутыгар (сочинение), химияга (тылын).
3. Үөрэххэ киирбиттэр уопсай балаһыаньыага оловуран сти-пендия ылааһалар, улаханньк нааһаааччылар интерьятынан хааччылаллар. Оройуонтан кэлбиттэргэ уопсай дьыг бө-рүллэр.

Үөрэх баалаан ыйын 1-кы күнүттэн саалаанар.

Техникум агрономнары, зоотехниктары, ойуур хаһаайы-стыбатын техниктары бөлөмнөр көтөхтөн үөрэнэр отделе-ниэлаа. Көтөхтөн сайабыллыаһыналар сэттенин 31 күнүгэр дэри ыылааһалар. Киири экзаменнар ахсынньы 1 кү-нүттэн 15 күнүгэр дэри ыытылааһалар. Илэ быраабылаага үһүс сүрүлүбүтүн курдук.

Докумуоннары уонна ыйаһылылары манньк ааһырыска-мытын: 677007, Якутский куорат—7 «ИВСЛРС 50 сыла» уул. 2 №-ра, Якутскайдаагы тыа хаһаайыстыбатын техни-кум. Үөрэххэ ылыс комиссията. Телефон: 2-95-78.

ДИРЕКЦИЯ.

Хас биирдиибит эбээһинэһэ

Мин бу ый 16 күнүгэр Му-гудай нэһилиэгэр ойуурга уот-баран, лесхозтан ону умула-рымын тэрийсэ тахсыбытым.

Олохтоох Совет исполкөмун председателэ Г. Н. Сивцев уонна колхоз председателэ Н. Н. Дьячковский мыйыттан ураты үлэһит күүһу уонна техниканы, орто оскуола коллективин түмэ-к баһаары үмүлларымга тургор-буттар.

Ол эрэри манна сорох эдэр иччэттар баһаар, ыһым курдук бөһүрүөстэргэ кылааһааһыттык тутталлар. Итириктээһин, мобилизацияны занна ахтыбат бу-луу, тылга тиһин таһаарыллар. «Эи мобилизацията мэхэ наада-та суох, туһааныах үлэһиттэр баарыт, көрүк ээ» диэтиилэр эмээ бааллар.

Сайынньк ойуур баһаара үгү-өроксүтү таһаарар, үлэ күнө хаалар. Онон баһаары утары эх-сүһүү хас биирдии киһи эбээһи-нэһинэн буоларын иччэт ойдуон наада.

Е. КОЖУРОВ, лесник.

Редактеры солбуйааччы

А. Г. ТУРАНТАЕВ.

Чурапчы райпогун бырабыллыаһыта уонна райкомсоюз агрономна уонна бириэстэһиттэр Макарова Едковна Семеновнага кини зантыгар атыта

ДЬЯКОНОВ СЕМЕН ФЕДОРОВИЧ

обдүтүтүн сибиэстэһэн дэри кутурданынан тэриэллэр.

Таптылар эртэһин, абаһыт, эбээһит, убайыт уонна абаһы-ныт.

ДЬЯКОНОВ СЕМЕН ФЕДОРОВИЧ

уһун, тэриэһэн ыарыы кэһинтэн нам иһи 23 күнүгэр обдүтүтүн туһунан бары аймахтарыгар уонна табаннарыгар дэриэһин курутуһан туран иһитиһэрбит.

Кэргэнэ, обочоро, сизинэрэ, күтүөттэрэ, аймахтарэ.

Эрилин Эрнестин аатынан колхоз бырабыллыаһыта, ыаркоч, комсомольскай комитетэ ССКП чилинэ, колхозу-най тукуу ветерана

ПЕТРОВ ПРОКОПИЙ МАНАНИЕВИЧ

бу дьыл нам иһи 27 күнүгэр уһун, ыаракан ыарыһынан обдүтүтүн бөхсөһүүн эртэһиттэригэр, бары аймахтарыгар, биэр дьэһөсүгэр дэри кутурданынан баһаараллар.

Таптылар эбээһит, эбээһит

МАКАРОВА ПАРАСКОВЬЯ ИВАНОВНА

бу дьыл нам иһи 27 күнүгэр ыаракан ыарыһынан кэһинтэн обдүтүн бары аймахтарыгар уонна биэр дьэһөсүгэр баһа-рабит.

Кыргыттарэ, уопаттарэ, кийинтэ, күтүөттэрэ, сизинэрэ.

Оройуоннаагы промкомбинат

СТОЛЯРДАРГА,

СТАНОЧНИКТАРГА,

БИРИИЧЧӨБӨ БЫСТАХ ҮЛЭЛЭЭЧЧИЛЭРГЭ

иһаһылар. Үлэһэ киирэн баһаахтар үлэ чаһыгар адми-нистрацияны кытары кэһитиһэрин сөп

Администрация.

БИИРИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовой индекс 678700, Чурапчы с. Карл Маркс

уул. 12 ТЕЛЕФОННАРЫЫТ: редактор— 9-13-95, редакторы солбуйааччы, эппиэт-секретарь—9-14-95, отделлар— 9-14-95, уопсай—9-15-05.

«Сапа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета депутатов труди-щихся Якутской АССР